

Advies Ruimtelijke Ontwikkeling

Gegevens project

Project	Tijdelijke woonunits Stationsweg 45 te Hillegom
Gemeente	Hillegom
Datum vraag	26 juni 2025
Soort procedure	Afwijken van de regels van het omgevingsplan met een buitenplanse omgevingsplanactiviteit

Inleiding

De gemeente Hillegom heeft de Omgevingsdienst West-Holland (hierna: Omgevingsdienst) gevraagd om advies over het plan aan de Stationsweg 45 te Hillegom. Het advies heeft betrekking op de beoordeling van een aantal milieuaspecten. In dit advies zijn de resultaten van deze beoordeling opgenomen.

Algemeen

Het plan is om op deze locatie tijdelijke woonunits, een parkeerterrein en buitenruimte te realiseren. De bestaande tijdelijke woonunits worden verwijderd. Voor het plan is een buitenplanse omgevingsvergunning voor het afwijken van de regels van het omgevingsplan nodig (bopa). Bij een bopa moet worden aangetoond dat wordt voldaan aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (etfal) en moet worden voldaan aan de instructieregels van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) en de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening (ZHOV). De Omgevingsdienst heeft beoordeeld welke milieuaspecten relevant zijn en of er belemmeringen of aandachtspunten voor het plan zijn. Ook is beoordeeld welke milieuonderzoeken nodig zijn. Dit is gedaan in de vorm van een quickscan. De ontwikkelingslocatie is weergegeven in onderstaande figuur 1.

Figuur 1. Ontwikkelingslocatie

Voor dit advies is gebruik gemaakt van de volgende documenten:

- Schetsontwerp van het plan
- Archeologisch bureauonderzoek Archeologisch bureauonderzoek & Inventariserend Veldonderzoek, verkennende fase Stationsweg 45, Hillegom Gemeente Hillegom, IDDS Archeologie rapport 2773, versie 1.4, definitief
- Verkennend bodemonderzoek, IDDS, kenmerk A3026-06/PBE/rap1, 2 november 2022
- Akoestisch onderzoek en lichtonderzoek 'Tijdelijke woonunits te Hillegom, onderzoek naar licht en geluid ten gevolge van sportactiviteiten in het kader van een omgevingsprocedure', Peutz, kenmerk O 16938-3-RA-001, 4 mei 2023
- Quickscan Wet natuurbescherming Stationsweg 45, Hillegom, IDDS, kenmerk A3026-03/BHU/qs1, 7 oktober 2022 (oude versie) (NB van dit onderzoek zijn twee versies beschikbaar met dezelfde datum en kenmerk, de laatste versie is ingediend in zaak 2023-006949, de kunstgrasvelden en jeu de boules)

De Omgevingsdienst heeft eerder over deze locatie geadviseerd namelijk op:

- 19 juli 2023, kenmerk D2023-065809, zaak 2023-006245/333194
- 16 juli 2022, zaak 3357641, 2022-014920

Resultaten quickscan

Milieuaspect	Aandachtspunten	Geen belemmeringen	Nader onderzoek/ motivatie nodig?	Toelichting
Archeologie	Archeologische waarden: ja	x		Het aspect archeologie is geen belemmering voor het plan. Het archeologisch rapport is goedgekeurd en het plangebied kan worden vrijgegeven (zie advies 19 juli 2023, kenmerk D2023-065809)
Activiteiten en milieuzonering	Bedrijven in de omgeving: ja Plan voor nieuwe gevoelige gebouwen: nee (max 10 jaar) Drift van gewas-beschermingsmiddelen: ja		X x	Motiveren/onderzoeken dat er sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat ten gevolge van de sportvelden/padelbanen. Mn aspecten geluid en lichthinder. Onderbouwen/onderzoeken dat er sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat ter plaatse van de tijdelijke woonunits Plaatsen windhaag van 1,5 meter of andere vergelijkbare voorziening.
Bodem	Info aanwezig: ja Verontreiniging aanwezig/verwacht: nee	x		Het bodemonderzoek is geldig tot november 2025. Daarna is een voorafgaand bodemonderzoek nodig.
Duurzaamheid	Wettelijke eisen: ja Duurzaamheidsambities gemeente: ja		x	Aantonen dat wordt voldaan aan de wettelijke eisen Besluit bouwwerken leefomgeving en ambities van de gemeente.
Ecologie	Soortenbescherming: nee Provinciale Gebieden: nee	x x		Zorgplichtmaatregelen moeten worden getroffen.

	AERIUS-berekening i.v.m. stikstofdepositie: nee	x		Als een noodstroom-aggregaat wordt toegepast is een AERIUS berekening noodzakelijk.
Externe veiligheid	Bkl-activiteit: nee In PR 10-6 van een risicobron: nee In aandachtsgebied brand/explosie: nee In aandachtsgebied gif: nee	x		
Geluid	Geluidgevoelige gebouwen: nee Milieubelastende activiteiten in omgeving: ja Binnen aandachtsgebied geluid: nee		x	Nader onderzocht moet worden of er vanwege de omliggende sportvelden sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat ter plaatse van de tijdelijke woonunits. Ook aantonen dat voldaan kan worden aan een binnenniveau in de slaapvertrekken en verblijfruimtes van ten hoogste 40 dB(A) etmaalwaarde.
Geur	Geur relevant: nee	x		
Gezondheid	Advies GGD nodig: ja		x	Zie advies GGD van 21 juli 2025 met kenmerk 174515. In de motivering bij de bopa moet worden gemotiveerd hoe invulling is gegeven aan dit advies.
Luchtkwaliteit	NIBM: ja Binnen aandachtsgebied lucht: nee	x		
Milieueffect-rapportage	Is er sprake van een activiteit genoemd in bijlage V van het Omgevingsbesluit: ja		x	Aanmeldnotitie indienen
Electromagnetische straling	Is straling relevant: nee	x		

Uit bovenstaande tabel blijkt dat een aantal aspecten nader beschouwd moet worden. Hieronder is een nadere toelichting bij deze aspecten gegeven. Voor de overige aspecten verwacht de Omgevingsdienst op basis van de beschikbare informatie geen belemmeringen voor het plan.

Hieronder is per aspect een nadere toelichting gegeven.

Uitwerking per milieuaspect

Archeologie

Beoordeling en conclusie

Het archeologisch rapport is reeds eerder beoordeeld door de Omgevingsdienst. Er zijn geen opmerkingen op het rapport. Het rapport is goedgekeurd door de gemeente Hillegom op 22 november 2022. Het advies uit het rapport om het plangebied vrij te geven voor wat betreft het aspect archeologie kan worden overgenomen. Het aspect archeologie is geen belemmering voor het plan.

Milieueffectrapportage

Beoordeling en conclusie

Het realiseren van de tijdelijke woonunits (in 2 bouwlagen) ter plaatse van de sportvelden aan de rand van het dorp, op een locatie die nu is bestemd voor sportdoeleinden, is aan te merken als een stedelijke ontwikkeling zoals bedoeld onder J11 van bijlage V van het Omgevingsbesluit. Op grond van op artikel 11.8 lid 3 van het Omgevingsbesluit moet een Omgevingsplan Activiteit worden beschouwd als een besluit, bedoeld in artikel 16.43, eerste lid, van de Omgevingswet. Dit betekent dat, voor het aspect MER, de regelgeving voor projecten van toepassing is. De initiatiefnemer dient daarvan een mededeling te doen bij het bevoegd gezag (art. 16.45 lid 1 Ow). In deze mededeling (aanmeldnotitie) dient de informatie, gebaseerd op de 3 selectiecriteria uit bijlage III van de EU-mer-richtlijn, te staan die het bevoegd gezag nodig heeft om te bepalen of de initiatiefnemer een MER moet maken. Het opstellen van een meldnotitie is vormvrij, maar dient wel afzonderlijk/zelfstandig leesbaar te zijn. Op basis van deze mededeling zal het bevoegd gezag ook een (expliciete) beslissing nemen over de vraag of er wel of geen MER hoeft te worden opgesteld.

Activiteiten en milieuzonering

Beoordeling

In het kader van etfal moet worden beoordeeld of bedrijven in de omgeving worden belemmerd door de ontwikkeling en of ter plaatse van gevoelige functies, zoals woningen, sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Hiervoor is gebruik gemaakt van de VNG Handreiking Bedrijven en milieuzonering (VNG, editie 2009). Het plangebied wordt aangemerkt als een gemengd gebied. In de omgeving van het plan liggen de volgende bedrijven:

Locatie	Activiteit	SBI	Categorie	Richtafstand	Feitelijke afstand ¹
Stationsweg 31	Hillegomse Tennis Club (met padelbanen)	931F	3.1	30 m (tennis) 130 m (padel) ²	Ca. 40 m (woonunits)
Stationsweg 45	Korfbalvereniging Samenspel Doet Overwinnen	931F	2	10 m	Ca. 30 m
Stationsweg 47A	Sportplaza Physical B.V.	931F	2	10 m	Ca. 60 m
Stationsweg 49	Senioren Biljartclub Hillegom	931F	3.1	30 m	Ca. 87 m
Van den Endelaan 7D	S.V. Hillegom (voetbalvereniging)	931F	3.1	30 m	70 m
	Honden sport vereniging Hillegom	-	-	50 m	Ca. 13 m

*Op basis van jurisprudentie i.v.m. potentiële gezondheidseffecten vanwege de drift van gewasbeschermingsmiddelen.

Er moet worden beschouwd hoe de milieubelastende activiteiten die zijn opgenomen in bovenstaande tabel niet afdoen aan een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. De voornaamste milieuaspecten hierbij zijn geluid, licht en mogelijk geur vanuit eventuele sportkantines.

¹ Afhankelijk van de exacte indeling van de planlocatie gelden er andere afstanden. De genoemde feitelijke afstanden zijn dan ook bij benadering.

² Op basis van de Handreiking Padel en Geluid, NSG, uitgaande van gemengd gebied en 4 padelbanen

Eerdere onderzoeken geluid en licht

Voor de huidige tijdelijke woonunits is op 4 mei 2023 door Peutz een onderzoek naar geluid en licht door de naastgelegen sportverenigingen uitgevoerd (kenmerk O 16938-3-RA-001). Dit onderzoek is niet bruikbaar voor het nieuwe plan voor de tijdelijke woonunits. In het rapport wordt nog uitgegaan van de oude wetgeving (Activiteitenbesluit). Ook zijn de omliggende activiteiten inmiddels gewijzigd. Verder had de Omgevingsdienst opmerkingen op het rapport. Deze zijn terug te vinden in het advies van 19 juli 2023 (kenmerk D2023-065809). Daarom is een nieuw onderzoek naar geluid en licht nodig.

Opgemerkt wordt dat bij de beoordeling van de padelbanen rekening gehouden moet worden met de handreiking padel en geluid.

Drift van gewasbeschermingsmiddelen

Aan de westzijde van het plangebied is sprake van een akker voor de teelt van bloembollen. Deze akker ligt op circa 15 meter van de tijdelijke huisvesting. De Omgevingsdienst adviseert in vergelijkbare situaties dat dan een jaarrond bladhoudende windhaag met een minimale hoogte van 1,5 meter wordt aangeplant, aan de zijden waar (volgens de mogelijkheden van het bestemmingsplan) gewasbeschermingsmiddelen kunnen worden toegepast, en die zijn gelegen binnen 50 meter van de toekomstige (tijdelijke) woonbestemming. Zie de bijlage voor meer informatie.

Om de jaarrond bladhoudende windhaag te borgen, moet deze in de voorschriften bij de omgevingsvergunning zijn opgenomen. De locatie moet duidelijk zijn aangegeven en er moet een voorwaarde worden opgenomen, waarin deze haag verplicht wordt gesteld en in stand moet worden gehouden. Er kan ook worden gekozen voor een ander type afschermdende voorziening (zoals een dichte wand zonder openingen met een hoogte van 1,5 meter).

Figuur 2 Locatie windhaag i.v.m. drift van gewasbeschermingsmiddelen

Conclusie en advies

Met een onderzoek naar de aspecten geluid en licht door de omliggende (sport) verenigingen moet worden aangetoond dat ter plaatse van de tijdelijke woonunits sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Omdat er sprake is van tijdelijke woningen (maximaal 10 jaar) is geen sprake van een geluidsgevoelig gebouw. Bedrijven worden hierdoor niet belemmerd door het plan.

Vanwege de ligging binnen 50 meter van bollengronden moet worden gemotiveerd dat er sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat door drift van gewasbeschermingsmiddelen. In de voorschriften bij de omgevingsvergunning bopa moet een jaar rond bladhoudende windhaag van minimaal 1,5 meter worden voorgeschreven. Er kan ook worden gekozen voor een ander type afschermdende voorziening (zoals een dichte wand zonder openingen met een hoogte van 1,5 meter).

Bodem

Beoordeling bodemonderzoek

Het onderzoek is uitgevoerd op de ontwikkelingslocatie en voldoet aan de NEN5740. Uit het onderzoek blijkt het volgende:

- Zintuiglijk zijn geen asbestverdachte materialen en/of puin waargenomen.
- De bovengrond is niet tot licht verontreinigd met de onderzochte stoffen.
- De ondergrond en het grondwater zijn niet verontreinigd met de onderzochte stoffen. De resultaten geven geen aanleiding voor het uitvoeren van aanvullend bodemonderzoek.

Het onderzoek is geldig tot 2 november 2025. Indien de aanvraag daarna wordt ingediend is een voorafgaand bodemonderzoek nodig.

Conclusie en advies

De locatie is geschikt voor het beoogde gebruik. Geadviseerd wordt om de standaardregels voor werkzaamheden in de bodem op te nemen in de te verlenen omgevingsvergunning:

Standaardregels voor werkzaamheden in de bodem:

- Worden werkzaamheden in (verontreinigde) grond uitgevoerd? De regels staan in het Omgevingsplan, het Besluit activiteiten leefomgeving, het Besluit bodemkwaliteit en de 'Nota bodembeheer en oplegnotitie 2023-2033'.
- Worden werkzaamheden in (verontreinigd) grondwater uitgevoerd? De regels staan in het tijdelijke Omgevingsplan, het Besluit activiteiten leefomgeving, de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening en de voorbeschermingsregels van de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening.
- De richtlijnen voor veilig werken staan in de CROW-publicatie 400 'Werken in en met verontreinigde bodem'.
- Worden mogelijke verontreinigingen aangetroffen (zoals resten van puin, cement, baksteen of olie)? Neem dan contact op met de Omgevingsdienst. Een (nieuw) bodemonderzoek kan nodig zijn.
- Wilt u meer dan 25 m³ grond afgraven? Dan meldt u dit via het Omgevingsloket. De regels over het afgraven van grond staan in het tijdelijke Omgevingsplan en het Besluit activiteiten leefomgeving.
- Wilt u grondwater onttrekken en lozen? Dan meldt u dit via het Omgevingsloket. De regels over het lozen op het oppervlaktewater staan in paragraaf 2.2 van de Waterschapsverordening. Regels over het lozen op de bodem of de riolering staan in het

Omgevingsplan. Meer informatie over het lozen en het melden hiervan vindt u op www.odwh.nl/themas/milieu/water-2/.

- Wilt u meer dan 25 m³ grond toepassen? Dan meldt u dit via het Omgevingsloket. De regels over het toepassen van grond staan in het Besluit activiteiten leefomgeving, het Besluit bodemkwaliteit en de 'Nota bodembeheer en oplegnotitie 2023-2033'. Meer informatie over deze nota vindt u op <https://www.odwh.nl/themas/bodem/hergebruik-grond-en-bouwstoffen>.

Ecologie

Beoordeling

Gebiedsbescherming

Natura 2000

Het dichtstbij gelegen Natura 2000-gebied Kennemerland Zuid ligt op 2,3 kilometer afstand van het plangebied. Uit een indicatieve berekening blijkt dat significant negatieve effecten zijn uit te sluiten. Hierbij is er vanuit gegaan dat de units elektrisch worden verwarmd.

Als een noodstroomaggregaat onderdeel uitmaakt van het project moet alsnog een AERIUS berekening worden uitgevoerd.

Provinciale gebiedsbescherming

De afstand van het plangebied tot het Natuurnetwerk Nederland bedraagt 1 km. Het plangebied is niet gelegen in de strategische reservering natuur of het belangrijk weidevogelgebied. Ook liggen geen karakteristieke landschapselementen in het plangebied. De genoemde beschermde gebieden veroorzaken geen planologische belemmeringen voor het initiatief.

Soortenbescherming

Het plangebied is nu ingericht voor tijdelijke huisvesting. Er staan 18 units. Deze worden verwijderd. Voor de herinrichting van het sportcomplex is een ecologische quickscan uitgevoerd. Deze quickscan is door de Omgevingsdienst beoordeeld in het advies van 19 juli 2023. De quickscan was uitgevoerd voor de vernieuwing van de sportvelden. De planlocatie omvatte maar een deel van de locatie in dit advies verzoek.

Deze quickscan is van 7 oktober 2022 en valt op dit moment nog net binnen de geldigheidstermijn van 3 jaar.

Gezien het huidige gebruik van het terrein, de informatie uit de quickscan en de eerdere adviezen van de Omgevingsdienst, wordt geconcludeerd dat er geen nieuwe ecologische quickscan nodig is. Hierbij wordt er vanuit gegaan dat voor de plaatsing van de nieuwe units geen bomen worden gekapt.

De volgende zorgplichtmaatregelen dienen te worden genomen in de omgevingsvergunning:

- Voer de werkzaamheden rustig uit en in één richting van de doorgaande weg af. Op deze manier zijn dieren in de gelegenheid om te vluchten naar andere leefgebieden en worden ze niet de weg over gejaagd waar ze worden overreden.
- Wees tijdens de werkzaamheden alert op de aanwezigheid van (beschermde) soorten en geef deze de tijd en ruimte om te vluchten.
- Broedende vogels mogen niet worden verstoord en in gebruik zijnde nesten mogen niet worden vernietigd. Activiteiten welke verstorend zijn voor broedende vogels, zoals bomenkap, dienen buiten de broedperiode te worden gestart. Het broedseizoen verschilt per soort. Voordat gestart wordt met verstorende activiteiten, moet worden gecontroleerd of er geen broedende vogels aanwezig zijn.

- Om kolonisatie door de rugstreeppad te voorkomen worden de werkzaamheden zoveel mogelijk aanéengesloten uitgevoerd.
Het ontstaan van kleine poeltjes, in eventuele bandensporen of door graafwerkzaamheden, wordt voorkomen, bijvoorbeeld door het gebruik van rijplaten of door het terrein tijdens de voortplantingsperiode in mei tot en met september te vlakken aan het eind van een werkdag. Eventueel aanwezig zand wordt afgedekt met plastic.
- Maai voorafgaand aan de werkzaamheden de vegetatie in het werkgebied kort. Hierdoor wordt het voor grondgebonden zoogdieren minder aantrekkelijk om te verblijven in deze zone tijdens de werkzaamheden.
- Schakel steeds een deskundige in bij het aantreffen van (beschermde) soorten.

Luchtkwaliteit

Beoordeling en conclusie

Vanuit het aspect luchtkwaliteit is er geen belemmering voor het plan. Het plan draagt niet in betekenende mate bij aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Verder is er het plan vanuit luchtkwaliteit aanvaardbaar op deze locatie.

Externe veiligheid

Beoordeling en conclusie

Er zijn geen risicobronnen in de omgeving van het plangebied. Vanuit externe veiligheid is er geen belemmering voor het plan.

Geluid

Beoordeling

Tijdelijke woonunits voor maximaal 10 jaar zijn geen geluidsgevoelige gebouwen. Daarom hoeft voor het aspect geluid geen formele toetsing aan het Besluit kwaliteit leefomgeving plaats te vinden. Wel moet vanuit etfal worden beoordeeld of ter plaatse van de tijdelijke woningen sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

In de directe omgeving van het plangebied zijn een tennisvereniging (met padelbanen), een jeu de boules baan, korfbalvereniging, voetbalvereniging en hondensportvereniging gevestigd. Zoals ook onder 'Activiteiten en milieuzonering' is aangegeven is onderzoek nodig naar het aspect geluid door deze activiteiten (inclusief stemgeluid).

Aangezien de situatie van het plan, de omgeving van de planlocatie en de wetgeving is gewijzigd is het eerder uitgevoerde onderzoek niet bruikbaar.

Wel geldt nog steeds het eerder gegeven advies over het uit te voeren onderzoek:

- Houdt rekening met het geluid afkomstig van de bal die tegen de zijwanden van de padelbaan wordt geslagen.
- De Nederlandse Stichting Geluidhinder heeft een Handreiking Padel en geluid opgesteld. Deze publicatie moet voor de afwegingen en inpasbaarheid ingezet worden.
- In het akoestisch onderzoek moet worden ingegaan op maatregelen om de eventuele overschrijdingen te voorkomen. Maatregelen kunnen zijn een geluidswal.

Wegverkeerlawaaai, spoorweglawaaai, luchtvaartlawaaai en industrielawaaai zijn niet relevant voor dit plangebied.

Gezien de tijdelijkheid van het initiatief kan het woon- en leefklimaat als acceptabel worden beschouwd, mits het binnenniveau in de slaapvertrekken en verblijfruimtes ten hoogste 40 dB(A) etmaalwaarde bedraagt, zoals aangegeven in het afwegingskader geluid. Naar analogie

hiermee moeten de piekgeluiden ook beoordeeld worden. Bij het toelaten van een tijdelijk geluidgevoelig gebouw moet ook het geluid op de gevel aanvaardbaar worden geacht. Met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (etfal) moet stemgeluid ook worden onderzocht.

Conclusie

Het eerder opgestelde akoestisch onderzoek kan niet zonder aanpassingen gebruikt worden. Voor dit plan is een akoestisch onderzoek nodig. Gezien de tijdelijkheid van het initiatief kan het woon- en leefklimaat als acceptabel worden beschouwd, als het binnenniveau in de slaapvertrekken en verblijfruimtes ten hoogste 40 dB(A) etmaalwaarde bedraagt. In het onderzoek moeten piekgeluiden ook worden beoordeeld. Met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (etfal) moet ook stemgeluid worden beschouwd. Er moet worden onderbouwd dat het geluid op de gevel van de woonunits aanvaardbaar is.

Gezondheid

Beoordeling en conclusie

Over het aspect gezondheid heeft de GGD Hollands Midden op 21 juli 2025 advies uitgebracht (kenmerk 174515). Dit advies is al aan de gemeente verzonden.

Geadviseerd wordt om bij de verdere planontwikkeling met dit advies rekening te houden en in de onderbouwing bij de bopa te beschrijven hoe er invulling is gegeven aan dit advies.

Luchtkwaliteit

Beoordeling en conclusie

Het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) geeft voor het beschermen van de gezondheid en van het milieu in paragraaf 5.1.4.1 regels voor de beoordeling van de kwaliteit van de buitenlucht. Gemeente Hillegom behoort niet tot een aandachtsgebied voor stikstofdioxide (NO₂) en fijnstof (PM₁₀, PM_{2,5}). Voor het toelaten in het omgevingsplan hoeven de effecten van de aangevraagde activiteiten niet te worden getoetst aan de omgevingswaarden voor luchtkwaliteit (art. 5.51 Bkl).

Gelet op de luchtkwaliteit ter plaatse is het plan aanvaardbaar op deze locatie. Luchtkwaliteit is geen belemmering.

Bijlage Drift van gewasbeschermingsmiddelen bollengronden

Drift van gewasbeschermingsmiddelen bollengronden

Ten westen van de planlocatie is sprake van bollenteeltgronden (bestemming 'bollenteelt-bollenzone 3'). Er moet rekening gehouden worden met de drift van bestrijdingsmiddelen.

In Nederland wonen veel mensen dicht bij landbouwgronden. Op deze gronden worden vaak bestrijdingsmiddelen gebruikt om ziekten en plagen te bestrijden. Vooral in de bollenteelt en in de fruitteelt is het gebruik hoog.

Uit internationaal onderzoek komen aanwijzingen dat het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen gepaard kan gaan met gezondheidsschade bij mensen. In Nederland is een [onderzoek blootstelling omwonenden \(OBO\)](#) en een [gezondheidsverkenning](#) uitgevoerd. In het eerste onderzoek is aangetoond dat na neerwaartse bespuiting van bollenvelden damp van bestrijdingsmiddelen dagen later en tot op een afstand van 250 meter in de lucht kon worden gemeten. Over afstand is verder gebleken dat bestrijdingsmiddelen, bij neerwaarts spuiten, via drift tot op 50 meter van het veld terecht kunnen komen. Dat gebeurde ook bij het gebruik van drift reducerende spuitkoppen.

Andere typen teelten (fruit-/sierteelt) met zij- of opwaartse bespuiting, zijn niet onderzocht. Vermoedelijk is daar de verspreiding naar de omgeving groter. Daarnaast bleek dat mensen die op minder dan 250 meter afstand van de onderzochte bollenvelden wonen meer blootgesteld worden dan mensen die meer dan 500 meter verder weg wonen. Deze blootstelling kan afkomstig zijn van de bespuitingen op die nabije velden, maar het is nog onduidelijk hoe groot dat aandeel is in de totale blootstelling (blootstelling kan ook werkgerelateerd zijn, of afkomstig zijn van bijvoorbeeld voeding of particulier gebruik).

Uit de gezondheidsverkenning en de recente update bleek dat mensen die wonen binnen 250 meter van landbouwpercelen, gemiddeld niet meer gezondheidsproblemen hebben dan mensen die geen of weinig landbouwpercelen in de buurt.

De onderzoeken geven geen duidelijke aanwijzingen voor gezondheidseffecten, maar kunnen de ongerustheid ook niet wegnemen. Op korte termijn is niet te verwachten dat er meer duidelijkheid komt.

Er is geen wet- en regelgeving wat betreft de minimaal te houden afstand tussen gronden met open teeltvormen waar gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt en woningen of andere gevoelige bestemmingen. Bij fruitteelt is het gebruikelijk om 50 meter afstand te hanteren tussen teelt en woningen. Er is geen gezondheidkundige onderbouwing voor deze afstand, deze afstand is er op basis van jurisprudentie.

Uit jurisprudentie is verder gebleken dat het erg lastig is om op basis van locatie specifiek onderzoek aan te tonen dat een kleinere afstand dan 50 meter voldoende is voor een goed woon- en leefklimaat. De rapporten met (model)berekeningen waar in eerdere zaken naar werd verwezen (PRI-2012, PRI 2015³) zijn in december 2020 door de Raad van State beoordeeld als niet-deugdelijk als grondslag voor locatie specifiek onderzoek⁴. Op 19 oktober 2022 heeft de Raad van State in de casus Asdonk geoordeeld dat ook het EFSA model (eveneens) niet geschikt is om een veilige afstand tot aan omwonenden vast te stellen⁵.

³ PRI-rapport 609 van de Wageningen University & Research (WUR), PRI – plant research international uit mei 2015: 'Driftblootstelling van omstanders en omwonenden bij de bespuiting van veldgewassen met een veldspuit'.

⁴ [ECLI:NL:RVS:2020:3018, Raad van State, 201806136/1/R1 en 201806358/1/R1 \(rechtspraak.nl\)](#) (11 t/m 14)

⁵ <https://www.raadvanstate.nl/uitspraken/@133394/202100769-1-r4/> . (19 t/m 26)

Gelet op bovenstaande adviseert de Omgevingsdienst om indien er bollengronden binnen 50 meter van de woonbestemming met tuin zijn gelegen om een aaneengesloten jaarrond bladhoudende windhaag te plaatsen en in stand te houden met een minimale hoogte van 1,5 meter. Deze windhaag moet worden geborgd in de voorschriften bij de omgevingsvergunning voor het afwijken van de regels van het omgevingsplan of regels bij de wijziging van het omgevingsplan.

Daarnaast adviseert de GGD standaard het volgende:

Advies GGD

- Houd zo veel als mogelijk afstand tussen gevoelige bestemmingen en de bollen-/sierteelt
- Indien op korte afstand (kleiner dan 50 meter) van een teeltveld wordt gebouwd, neem dan uit voorzorg de volgende maatregelen:
 - Informeer toekomstige bewoners over de mogelijke risico's en de handelingsperspectieven om uit voorzorg blootstelling tot een minimum te beperken:
 - Eet je groenten of fruit uit eigen tuin? Was de groente en het fruit dan extra goed voor je ze eet.
 - Is de boer bezig met bespuiten of heeft hij dat net gedaan? Sluit je ramen en blijf binnen. Houd ook je huisdieren binnen. Hang de was niet buiten te drogen als er wordt gespoten.
 - Doe je schoenen uit voordat je de woning binnenkomt.

Meer informatie over bestrijdingsmiddelen en wat inwoners kunnen doen om blootstelling zoveel mogelijk te voorkomen staat op: <https://ggdleefomgeving.nl/schadelijke-stoffen/bestrijdingsmiddelen-en-gezondheid/wat-kun-je-zelf-doen/>.